

**HOTĂRÂREA nr. 248
din 10.04.2019**

Dosar nr: 358/2018

Petiția nr: 2840/15.05.2018

Petent:

Reclamate:

Obiect: afirmații cu un potențial caracter discriminatoriu postate pe facebook

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1 Numele și domiciliul petentului

2. Numele și sediul reclamatei

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Prin adresa nr. 2840 din 15.05.2018, petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare prin postarea de către reclamat pe un grup de socializare a unei planșe foto în care se observă o mașină de poliție în care erau 2, 3 agenți de poliție, adăugând următoarea descriere: „**plin orașu asta de poponari, au ieșit la atak**”, (Vivo).

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

Astfel, prin adresa nr. 32840/04.06.2018 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 3449 din 04.06.2018, a fost citat reclamatul pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 19.06.2018. La audieri părțile nu s-au prezentat.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul angajat al Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș reclamă o posibilă faptă de discriminare, prin postarea de către reclamat pe un grup de socializare

a unei planșe foto în care se observă o mașină de poliție în care erau 2, 3 agenți de poliție, adăugând următoarea descriere: „**plin orașu asta de poponari, au ieșit la atak**”, (Vivo).

7. Petentul consideră că utilizarea cuvântului “*poponari*” a vizat atingerea demnității și a creat o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare, îndreptată împotriva agenților de poliție și a instituției (*Poliția Română*) pe care o reprezintă.

Sușinerile reclamatului

8. Până la data soluționării dosarului partea reclamată nu a înaintat un punct de vedere.

V. Motivele de fapt și de drept

9. **În fapt**, Colegiul director constată faptul că postarea unui mesaj pe o rețea de socializare, în speță pe Facebook, constituie o faptă săvârșită **în public**.

În lipsa unor prevederi exprese în O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, respectiv în legislația privind contravențiile, pentru determinarea caracterului public al faptei, Consiliul are în vedere prevederile art. 152 din Codul penal al României, care arată că:

Fapta se consideră săvârșită ”în public” atunci când a fost comisă:

- a) într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;*
- b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane;*
- c) în loc neaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane;*
- d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante;*
- e) prin orice mijloace cu privire la care făptuitorul și-a dat seama că acest fapt ar putea ajunge la cunoștința publicului.*

10. Rețelele de socializare, gen Facebook, constituie o pagină personală susceptibilă de a fi vizualizată de către mai mulți prieteni iar în acest caz informația difuzată capătă un **caracter public**. Facebook nu este un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică. Cutia poștală electronică poate fi controlată din punctul de vedere al informației transmise, în schimb Facebook este o rețea socială deschisă, un spațiu de expresie publică și planetară. În cazul Facebook, oricând există o mică parte a conținutului care se face vizibilă pentru public. Astfel, rețeaua de socializare Facebook, nu poate echivala, sub aspectul controlului mesajelor difuzate cu o căsuță poștală

electronică. Profilul său personal pe Facebook chiar dacă este accesibil doar prietenilor adică unui grup restrâns de persoane, tot public este, existând oricând posibilitatea ca “un prieten” să transmită/distribuie informații postate de titularul paginii, aspecte pe care reclamatul le cunoștea (vezi Sentința nr. 21 din 17 ian 2013 a C.A. Tg. Mureș).

Prin urmare, postarea de către reclamat a mesajului supus prezentei analize îndeplinește sub mai multe aspecte caracterul unei fapte săvârșite în public, astfel:

- postarea mesajului a fost realizată pe o rețea de socializare care prin natura sau destinația sa este accesibil publicului;
- postarea textului a fost realizată cu intenția de a transmite un mesaj;
- partea reclamată și-a dat seama că mesajul postat ar putea ajunge la cunoștința publicului,

deoarece un titular a unui cont de Facebook nu are controlul integral al mesajelor postate, oricând o altă persoană care are acces la pagina unui titular de cont de Facebook poate să transmită mai departe informațiile accesate.

Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director califică postarea în cauză ca fiind faptă săvârșită în public.

11. **În drept**, în soluționarea afirmațiilor în cauză se apreciază că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

Prin urmare, Colegiul urmează să analizeze în ce măsură reclamatul prin descriere: **„plin orașu ăsta de poponari, au ieșit la atak”** a încălcat dreptul la demnitate al **agenților de poliție și al instituției, (Poliția Română) pe care o reprezintă**. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit

12. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim**,
- **să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit**

Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane, în speță a femeilor de etnie romă din România.

Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) **pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.**

Necesitatea ingerinței

În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere.**

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

În scopul de a determina dacă mesajul în cauză constituie un act de instigare la ură, Colegiul va examina: **obiectivul urmărit de reclamat, conținutul declarației, contextul în care a avut loc, conținutul declarației, rolul în societate al persoanei, autor al afirmației.**

Obiectivul urmărit de reclamat este important : a dorit acesta să disemineze opinii rasiste sau a urmărit să informeze publicul asupra unui subiect de interes public. În acest sens, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a reclamatului, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Reclamatul a postat pe un grup de socializare o planșă foto în care se observă o mașină de poliție în care erau 2, 3 agenți de poliție, a adăugat următoarea descriere/mesaj: **„plin orașu asta de poponari, au ieșit la atak”.**

Raportat la aceste afirmații, Colegiul director constată că suntem în prezența unui mesaj homofob, reținându-se că afirmația „**plin orașu asta de poponari, au ieșit la atak**”, vizează atingerea demnității, respectiv crează o atmosferă de intimidare, ostilă degradantă, ofensatoare îndreptată împotriva agenților de poliție numindu-i pe acestia poponari fiind bine stiut faptul că acest termen este argou și este folosit în sensul peiorativ /vulgar la adresa persoanelor cu alta orientare sexuală.

13. Libertatea de exprimare nu este un drept absolut și comportă limitări în situații expres prevăzute de lege. În acest sens, este relevantă practica Curții Drepturilor Omului de la Strasbourg în aplicarea art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită de o manieră convingătoare iar autorității naționale revine atributul evaluării existenței unei „nevoi sociale imperioase”, susceptibile de o anumită marjă de apreciere.

Limitările libertății de exprimare izvorăsc din necesitatea de a păstra pacea și de a apăra drepturile morale ale grupurilor care istoric au suferit discriminări. Aceste limitări sunt legitimate de o formă de luptă împotriva oricărei tentative de a restaura o ideologie totalitară și de eforturile pentru eliminarea discriminării rasiale și a negaționalismului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat că anumite scrieri putea merge împotriva valorilor fundamentale ale Convenției, astfel cum menționează Preambului acesteia, respectiv pacea și justiția. „Această argumentare este reluată de Curte în cauza Garaudy (Garaudy c. Franța, CEDO 24 martie 2003), considerând că, în speță, cartea litigioasă are un pregnant caracter negaționist și că, prin urmare, nu respectă aceste valori fundamentale”. Judecătorii de la Strasbourg au considerat că reclamantul încearcă să deturneze art. 10 de la vocația sa utilizând dreptul său la libertatea de exprimare în scopuri contrare Convenției, care ar putea contribui la distrugerea drepturilor și libertăților garantate de Convenție iar în acest caz reclamatul nu se poate prevala de dispozițiile art. 10 din Convenție (Jean-François, RENUCII, Tratat de drept european al omului, Ed. Hamangiu, București 2009, pag. 173-174).

Astfel, Colegiul recomandă reclamatului să manifeste exigență în raport cu modul în care se exercită dreptul la libertatea de exprimare din prisma reputației sau a drepturilor altora, pentru a asigura respectarea demnității personale și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000

Prin urmare, Colegiul director constată că în speță nu se poate admite invocarea libertății de exprimare, în sensul în care fapta s-ar încadra în limitele acesteia.

14. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament **este necesară într-o societate democratică** în care demnitatea umană este garantată. Demnitatea umană este un element important în respectul de sine al oricărui cetățean. **Măsura este proporțională cu scopul urmărit**, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a agenților de poliție.

15. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

16. Colegiul director aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de

- a) discriminarea a vizat un grup de persoane, pe de o parte polițiștii, pe de altă parte persoanele gay (termenul de „poponar” este deosebit de înșultător);
- b) persoanele gay sunt extrem de vulnerabile în societatea din România, sondajele de opinie arată că reprezintă categoria de persoane față de care există cele mai puternice resentimente, astfel asocierea polițiștilor cu ei este de natură să întărească ostilitatea față de oamenii legii, ceea ce într-o societate democratică modernă nu aduce beneficii societății;
- c) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior, astfel amenda minimă prevăzută de lege este suficientă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, potrivit art. 2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. Nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 al.3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

14. Partea reclamată va achita amenda la Direcția Impozite și Taxe Locale a Județului Maramureș, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar)

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

SANDU TATIANA VERONICA – membru

Data redactării 06.05.2019

Motivul de fapt și de drept : P.C.S. și V.F, respectiv Haller István (pct. 14-15)

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.